

Finansbransjen «passe stor»?

I DN 10. desember mener Kjell Jørgensen, førsteamanuensis ved Institutt for Finans ved Handelshøyskolen BI og Handelshøyskolen ved Universitetet i Stavanger at finansbransjen er passe stor og passe beskattet.

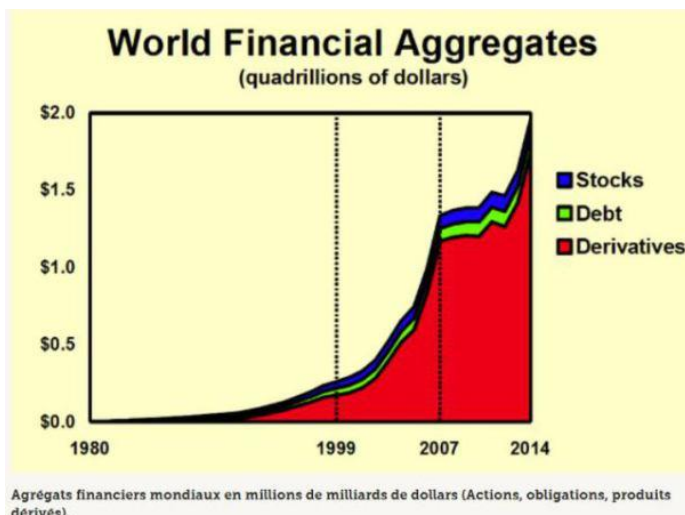
Jeg lar skattespørsmålet ligge all den tid jeg er av den oppfatning at den «første skattekrone» er like skadelig som den «siste skattekrone». All skatt vil nødvendigvis avlede produktiv kapital bort fra produktiv virksomhet og således føre til lavere verdiskapning og mindre velferd for samfunnet. I vår likhets- og omfordelingstankegang vil vi bare ikke innrømme denne økonomiske sannhet. Sånn sett er skatt på finansielle tjenester en (nesten) like dum ide som all annen skatt.

Det er når Jørgensen uttaler seg om størrelsen på finansindustrien resonnementet svikter. «*Stikkord for utviklingen*» av et veldig mye større finansmarked i dag enn for 30-40 år siden er i følge Jørgensen «*globalisering, mer komplekse reguleringer samt teknologisk utvikling*». Uten en nærmere forklaring er en slik forenkling eller generalisering uforståelig. Det er kanskje derfor Jørgens forsøker seg på to eksempler, nemlig at helsetjenesters og juridisk tjenesters andel av BNP også har økt kraftig. Jørgensen spør retorisk om dette «*også er sløsing av ressurser?*» Jørgensen mener NEI.

Svaret er dessverre JA. I et overregulert helsevesen var det for ca. 30-35 år siden ansatt 3 leger for hver administrator. I dag er det omvendt; 3 «byråkrater» for hver lege. Resultatet av denne planøkonomiske «bastarden», som i dag kalles «blandingsøkonomi», må bære skylden for den totale systemsvikten i helsevesenet, dermed også den enorme offentlige sløsing. At sløsing og rotet i helsevesenet vil fortsette er helt sikkert, inntil det hele bryter sammen pga manglende finansiering.

Når det gjelder spørsmålet om juridiske tjenesters økning ift andel av BNP er «*sløsing av ressurser*», er dessverre svaret nok en gang JA. Det har sammenheng med at demokratiet langt på vei er erstattet av «Den administrative stat», hvor befolkning og næringsliv må «stå skolerett» overfor en stadig voksende og reguleringskåt statsmakt. Under de rødgrønne, og videre under de blå-blå, fortsetter lov- og reguleringsvanviddet ufortrødent, hvilket representerer et Eldorado for juridiske tjenester; tjenester som prises i et usunt, beskyttet- og halvmonopolistisk marked for en fredet rase, advokatstanden.

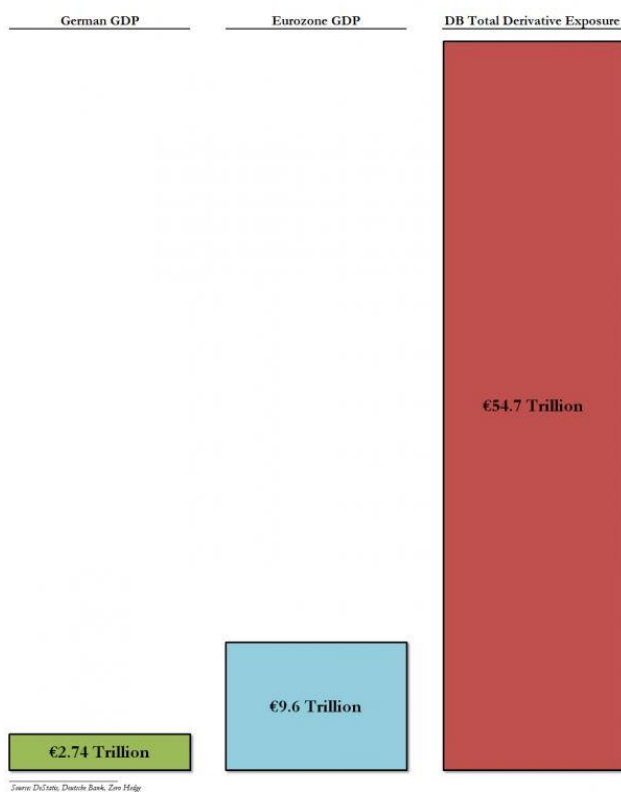
Den største bristen i Jørgensens resonnement gjenspeiles imidlertid ganske enkelt i følgende graf:

Skalaen er i **QUADRILLIONS**, dvs i millioner milliarder eller tusen trillioner. Verdens samlede GDP/BNP er ca. USD 80 trillioner. Totale finansielle aktiva (aksjer, obligasjoner, derivater) beløper seg til brutto 2 Quadrillion = USD 2 000 trillioner. Det er dette **Warren Buffet** med rette kaller for «**Financial Weapons of Mass Destruction**».

Med andre orde er finansielle aktiva 25 ganger større enn realøkonomien. Spørsmålet til Jørgensen er følgende: **Er det behov for nesten USD 2 000 trillioner i finansielle aktiva for at realøkonomien skal gå rundt?**

Selvfølgelig ikke. Disse oppblåste tallene er et resultat av at banker og finansinstitusjoner ønsker å tjene penger og har fått anledning til å skape et «papirmarked» som har gått av hengslene og truer med en total kollaps i verdensøkonomien. Deutsche Bank og JP Morgan m.fl. har hver seg derivat porteføljer på ca. USD 75 trillioner. Følgende graf viser galskapen:

Konklusjon: Så lenge alt er stabilt, lever disse derivatporteføljene et rolig liv. Det er først i ustabile tider at *motpartsrisikoen* blir et problem. Skulle for eksempel Commerzbank få problemer, vil dette kunne skape en dominoeffekt som velter f.eks. UBS, som igjen velter BNP osv. En renteøkning vil kunne destabilisere disse gigantiske derivatporteføljene.

Derfor er myndighetene gjennom sentralbankene avhengig av å trykke penger for at en allerede kunstig manipulert rente forblir lav. At pengetrykningen ikke fører til vekst, men til stadig mer gjeld er således myndighetenes måte å velge mellom «pest og kolera». Det finnes ingen smertefri vei ut av «gjeldshelvete» vi befinner oss i, og ingen politiker har mot til noe annet enn å skyve problemet foran seg, inntil boblen sprekker på nytt og med langt større konsekvenser enn sist gang (2008).

Det vi burde diskutere er hvordan vi har havnet i denne gedigne finansielle gjelds- og papirpengefellen?

Hvem har ansvaret for dagens økonomiske situasjon?

Langt på vei ligger svaret i hvem som tillater, oppfordrer, nærmest tvinger banker til å opptre uansvarlig. Vi har i dag et banksystem som er basert på «fractional reserve lending», som i korthet betyr at en enkelt bank, eller alle bankene, om de vil «være med på leken», og vise sine aksjonærer de beste resultatene, låner ut mye mer penger enn det de egentlig har tilgjengelig, dvs. har sikkerhet for. Det kan de gjøre fordi de har implisitt, nå mer eksplisitt, garanti fra sentralbankene om at det vil bli trykket flere penger, dersom de ikke har nok til å møte forpliktelsene sine.

Årsaken til den økonomiske krisen og massearbeidsledigheten i Europa skyldes ikke i hovedsak bankenes uansvarlighet eller «grådige og uregjerlige» kapitalister. Riktignok er det et usunt forhold mellom bank- og finansnæringen og det politiske miljø i en rekke land, som man må komme til livs, såkalt «croony capitalism», men hovedårsaken til krisen skyldes sentralbankenes intervensjon i markedet, muliggjort av politikere uten forståelse for et fungerende prisfastsettelsessystem i et fritt marked.

Dersom bankene/finansinstitusjonene fikk anledning til å operere fritt, innenfor et kapitalistisk system, ville en banks ekspansive kredittgivning umiddelbart føre til en opphopning av gjeld hos konkurrerende banker, hvilket igjen ville føre til krav om nedbetaling av gjelden fra de konkurrerende bankene. Denne innebygde selvjustisen, om den hadde fått lov til å virke, ville effektivt og til enhver tid «luke ut» banker med «for stor risikovillighet».

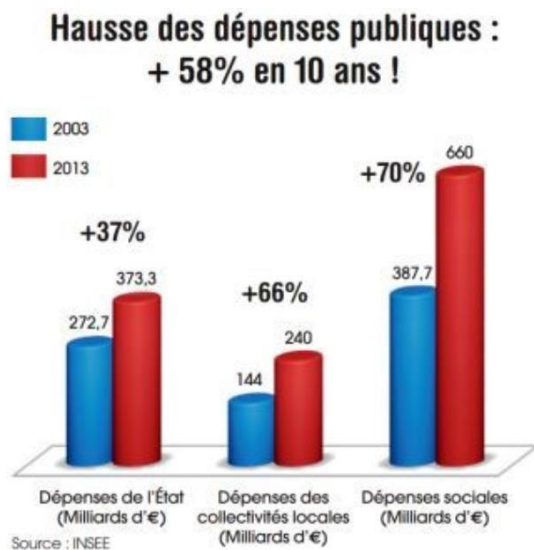
På denne måten ville bankene selv, uten inngripen fra staten eller sentralbanken, sørge for stabilitet i kreditt- og pengemarkedet. Dette er den «forhatte» kapitalismen i praksis; et prisfastsettelsessystem som automatisk tar vare på sitt folks velferd ved å dirigere begrensede ressurser dit folket (du og jeg) til en hver tid etterspør disse ressursene, uten forstyrrende og ødeleggende innblanding fra staten.

Tilbake til utgangspunktet

Vi er med andre ord tilbake der vi startet. Til syvende og sist snakker vi om et «demokratisk problem» fordi menneskene i samfunnet, og markedene med dem, er overregulert av «Den administrative stat». Vi har skapt «monster byråkratier», så vel i Brussel som i Norge. Hele Europa «lever i luksusfellen».

Den eneste løsningen er mindre stat og mer frihet, hvilket innebærer en enorm reduksjon av byråkratiet (50-75 %) samt et dramatisk kutt i skattenivå; til et nivå der ingen lenger ser seg tjent med «å jukse». Dette er den eneste farbare vei ut av uføret, samtidig politisk umulig å gjennomføre. Vi må i stedet vente til markedet, nok en gang, ordner opp for oss ved at Den administrative stat «selv destruerer».

Som et av mange eksempler (Norge passer også bra) kan vi bruke Frankrike:

Grafen viser hvorfor Frankrike, for alle praktiske formål, er konkurs og lever på lånt tid», rettere sagt billige penger fra ECB systemet, viz:

1. Statens utgifter
2. Utgifter lokale myndigheter
3. Sosiale utgifter.

Konklusjon: Velferdsstaten er helt ute av kontroll, dvs. for mye offentlig velferd – for mye skatt- for lite produktive mennesker = dømt til å bryte sammen. Det er, enkelt sagt, ikke mulig for et samfunn, i dette tilfellet Frankrike, å operere med en offentlig sektor som representerer nesten 60 % av GDP/BNP, fordi det er den private sektor, dvs. den som p.g.a. skattenivå bare får beholde en mindre andel av den produktive skapende kapitalen, som til syvende og sist skal betale for offentlig sektor; der politikerne driver sine sosiale velferdsekspeserimenter i offentlig sløsing av våre felles ressurser.

Stadig flere «dommedagsprofeter»

Når bryter det hele sammen?

Det er stadig flere som mener en kollaps i verdensøkonomien er uunngåelig. Det oppsiktsvekkende er at de aller fleste er anerkjente økonomer og investorer, som ikke har for vane å drive med skremselspropaganda. Dette er ikke «dommedagsprofeter» i ordets verste forstand, men høyt respekterte økonomer med utdannelse fra Harvard og andre anerkjente universiteter; mennesker med årelang erfaring fra næringslivet og det politiske miljø.

Tidligere kongressmedlem og økonomisk rådgiver under president Reagan, Paul Craig Roberts, er en av dem. En annen er David Stockman, tidligere Budget Director under Reagan

administrasjonen, som i sin bok «The Great Deformation», et økonomisk epos på 730 sider, argumenterer grundig og saklig om den kommende kollapsen. Boken burde være på pulten hos alle norske politikere, banker og meglerhus. Den burde leses av alle som er opptatt av boken og teoriene til Thomas Piketty.

Det er altså mange og stadig flere som advarer mot mer av den keynesianske overbudspolitikken som har brakt oss inn i det økonomiske uføret vi befinner oss i. Men politikerne kan ikke eller vil ikke høre på. I sin bestselger, «The Death of Money», forklarer James Rickards på en gjennomgripende måte hvorfor vi står overfor en økonomisk kollaps. I et intervju med Greg Hunter, USAWatchDog (www.usawatchdog.com), uttrykker Rickards sin forbauselse og bekymring over siste tids utvikling, som han mener viser at vi kan være nærmere en kollaps enn det han tidligere har trodd. Rickards sier følgende om den forestående kollapsen:

*“If you ask me what has happened since you finished writing the book that comes as a surprise, I would say **a lot of the things I talk about in my book are happening faster than I would have expected.** Things that I thought would happen in the 2015 or 2016 time frame seems to be happening now in some ways. If anything, the tempo of events is faster than expected. **Therefore, some of these catastrophic outcomes may come sooner than I wrote about.**”*

*Rickards goes on to say, “Right now, we are on the precipice now. When you are on the precipice, it doesn’t mean you fall off immediately, but you are going to fall off because you can see the forces in play. What I tell clients and investors is it’s not as if we are going to make some mistakes and some bad things are going to happen. The mistakes have already been made. The instability is already in the system. **We’re just waiting for that catalyst that I call the snowflake that starts the avalanche. You don’t worry about the snowflakes; you worry about the snow and that it’s unstable and it’s just waiting to collapse.** That’s what the system is right now; we are just waiting for a catalyst. People ask me all the time, what could it be? Technically, my answer is it doesn’t matter because it will be something. It could be a failure to deliver physical gold. It could be an MF Global financial failure. It could be a natural disaster. It could be a lot of things. **The thing investors need to understand is the catalyst doesn’t matter. It’s coming because the instability is already there.**”*

For de som er interessert, søk på www.youtube.com; Paul Craig Roberts, James Rickards, David Stockman m.fl.

Vil du vite mer om det demokratiske paradoks, velferdsstatens uunngåelige sammenbrudd, og hvordan gjeldsfinansiert velstand ødelegger moralske, sosiale, rettslige og økonomiske forhold, kan du kjøpe boken «Det store selvbedraget», som jeg har utgitt på www.kolofon.no. Se også min hjemmeside: www.rebel-yell.info.

Der kan du også lese hvorfor Thomas Piketty er irrelevant, med mindre du tror god gammeldags marxisme er i stand til å løse våre utfordringer.

Heo – 10.12.2014